

הַלְבוֹת סִנְהֶדְרִין פָּרָק יט

א. כָּל לֹא תַעֲשֶׂה שְׂיֵשׁ בּוֹ כֶּרֶת וְאִין בּוֹ מִיתַת בֵּית דִּין, שְׁלוּקִין עֲלֵיהֶן אֶחָד וְעֶשְׂרִים הֵם; וְאֵלּוּ הֵן: (א) הִבָּא עַל אַחוֹתָו, (ב) וְעַל אַחוֹת אָבִיו, (ג) וְעַל אַחוֹת אָמּוֹ, (ד) וְעַל אַחוֹת אִשְׁתּוֹ, (ה) וְעַל אִשְׁתּוֹ אַחִיו, (ו) וְעַל אִשְׁתּוֹ אָחִי אָבִיו, (ז) וְעַל הַנָּדָה, (ח) וְהָאוֹכֵל חֶלֶב, (ט) וְהָאוֹכֵל דָּם, (י) וְהָאוֹכֵל חֶמֶץ בַּפֶּסַח, (יא) וְהָאוֹכֵל בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, (יב) וְהָעוֹשֶׂה מְלָאכָה בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, (יג) וְהָאוֹכֵל נוֹתָר, (יד) וְהָאוֹכֵל פָּגוּל, (טו) וְהַטָּמֵא שֹׁאֵכֵל בֶּשֶׂר הַקֹּדֶשׁ, (טז) וְהַטָּמֵא שֹׁנֵכֵנס לְעִזְרָה, (יז) וְהַשּׁוֹחֵט קִדְשִׁים בַּחוּץ, (יח) וְהַמַּעֲלֶה קִדְשִׁים בַּחוּץ, (יט) וְהַמַּפְטִים אֶת הַשֶּׁמֶן, (כ) וְהַסֹּף בַּשֶּׁמֶן הַמְשֻׁחָה, (כא) וְהַמַּפְטִים אֶת הַקֶּטֶרֶת.

ב. כָּל מַחֲבִיבֵי מִיתָה בְּיַדֵּי שָׁמַיִם שֶׁהֵן בְּלֹא תַעֲשֶׂה וְיֵשׁ בָּהֶן מַעֲשֶׂה, שְׁלוּקִין עֲלֵיהֶן שְׁמוֹנֶה עָשָׂר; וְאֵלּוּ הֵן: (א) זָר שֹׁאֵכֵל תְּרוּמָה גְּדוּלָּה, בֵּין טָמֵאָה בֵּין טְהוֹרָה; (ב) וְזָר שֹׁאֵכֵל תְּרוּמַת מַעֲשֶׂר; (ג) וְזָר שֹׁאֵכֵל בַּכּוּרִים, אַחֵר שֹׁנֵכֵנסוֹ לִירוּשָׁלַיִם; (ד) וְזָר שֹׁאֵכֵל חֶלֶה; (ה) וְהָאוֹכֵל טָבֵל שְׁלֹא הוֹרֵם מִמֶּנּוּ תְּרוּמָה גְּדוּלָּה וְתְּרוּמַת מַעֲשֶׂר; (ו) וְהָאוֹכֵל מַעֲסָה שְׁלֹא הוֹרֵמָה חֶלֶתָהּ; (ז) וְכוֹהֵן טָמֵא שֹׁאֵכֵל תְּרוּמָה טְהוֹרָה; (ח) וְכוֹהֵן שֹׁנֵכֵנס לְקֹדֶשׁ הַקֹּדְשִׁים, שְׁלֹא לְעִבּוּדָה; (ט) וְכוֹהֵן שֹׁיָצָא מִן הַמִּקְדָּשׁ, בְּשַׁעַת עִבּוּדָה; (י) וְלוֹי שֹׁעֲבֵד בַּעֲבוּדַת כּוֹהֲנִים; (יא) וְזָר שֹׁשֵׁמֶשׁ בַּמִּקְדָּשׁ; (יב) וּמַחֲסֹר בַּגָּדִים הָרִי הוּא כָּזָר, וְלוֹקָה אִם עֶבֶד; (יג) וְכוֹהֵן טָמֵא שֹׁשֵׁמֶשׁ; (יד) וְשְׁתּוּי שֹׁשֵׁמֶשׁ; (טו) טָבוּל יוֹם שֹׁשֵׁמֶשׁ; (טז) מַחֲסֹר כַּפּוּרִים שֹׁשֵׁמֶשׁ; (יז) פְּרוּעַ רֹאשׁ שֹׁשֵׁמֶשׁ; (יח) קְרוּעַ בַּגָּדִים שֹׁשֵׁמֶשׁ.

ג. אֲבָל הַמְשֻׁמֶשׁ בְּלֹא קִדּוּשׁ יָדַיִם וְרִגְלִים אֶף עַל פִּי שֶׁהוּא חָיִב מִיתָה, אִינוּ לּוֹקָה: מִפְּנֵי שֶׁהִיא מִצְוֹת עֲשֵׂה. וְכֵן נָבִיא שֹׁכֵבֶשׁ נִבְּאָתוֹ, אוֹ שֹׁעֲבֵר עַל דְּבָרֵי עֲצָמוֹ, וְהָעוֹבֵר עַל דְּבָרֵי נָבִיא אֶף עַל פִּי שֶׁשְׁלֹשֶׁתָּן בְּמִיתָה, אִין לּוֹקִין: שֶׁהֵן בָּאִין מִכָּלֵל עֲשֵׂה, וְהָרִי הוּא כַּעֲשֵׂה שֶׁנֶּאֱמָר "אֵלָיו, תִּשְׁמָעוּן" (דְּבָרִים יח, טו); וְלֹא הִבָּא מִכָּלֵל עֲשֵׂה הָרִי הוּא כַּעֲשֵׂה, וְאִין לּוֹקִין עָלָיו.

ד. כָּל לֹא תַעֲשֶׂה שֶׁבִּתּוּרָה שְׂאִין בָּהֶן כֶּרֶת וְלֹא מִיתַת בֵּית דִּין, שְׁלוּקִין עֲלֵיהֶן מֵאָה שְׁמוֹנֶה וְשָׁשִׁים; וְאֵלּוּ הֵן: (א) הָעוֹשֶׂה צֶלֶם; (ב) הָעוֹשֶׂה צוּרָה לְנוֹאִי; (ג) הַפּוֹנֶה אֶל הָאֱלִילִים בְּאַחַד מִן הַמַּעֲשִׂים; (ד) הַמְקִים מַצֵּבָה; (ה) הַנוֹטֵעַ אֵילָן בַּמִּקְדָּשׁ; (ו) הַנוֹתֵן אֶבֶן מִשְׁכִּית; (ז) הַנּוֹדֵר בְּשֵׁם עִבּוּדָה זָרָה; (ח) הַנִּשְׁבָּע בַּשָּׁמָה; (ט) הַנִּהְנֶה בָּהּ; (י) הַבּוֹנֶה עֵיר הַנִּדְחָת; (יא) הַנִּהְנֶה מַעִיר הַנִּדְחָת; (יב) הָעוֹשֶׂה כַּחֲקוֹת הַגּוֹיִים; (יג) הַקּוֹסֵם; (יד) הַמַּעֲוֹנֵן; (טו) הַמִּנְחָשׁ; (טז) הַחֹבֵר; (יז) הַדּוֹרֵשׁ אֶל הַמֵּתִים; (יח) הַמוֹחֵק שֵׁם, וְכִיּוֹצֵא בּוֹ, כְּגוֹן הוֹרֵם אֶבֶן מִן הַמִּזְבֵּחַ, אוֹ שוֹרֵף עֵץ מִן הַמִּקְדָּשׁ; (יט) וְהַמְכַבֶּה אֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ; (כ) הָעוֹלָה עָלָיו בַּמַּעֲלוֹת; (כא) הַנִּכְנֵס לְעִזְרָה בַּבְּגָדִים טָמְאִים; (כב) זָב וְכִיּוֹצֵא בּוֹ שֹׁנֵכֵנס לְהָר הַבֵּית; (כג) הַמְסִיר בְּיַד הָאָרוֹן; (כד) הַמְזִיחַ חֹשֶׁן מַעַל הָאֶפֶד; (כה) הַקּוֹרֵעַ פִּי הַמַּעֲיֵל; (כו) הַמְקָרִיב עַל מִזְבֵּחַ הַזָּהָב; (כז) כּוֹהֵן שֹׁנֵכֵנס לְהִיכָל, שְׁלֹא בְּשַׁעַת עִבּוּדָה; (כח) בַּעַל מוֹם שֹׁנֵכֵנס לְשֵׁם; (כט) שְׁתּוּי שֹׁנֵכֵנס לְשֵׁם; (ל) בַּעַל מוֹם שֹׁשֵׁמֶשׁ; (לא) עָרֵל שֹׁשֵׁמֶשׁ; (לב) כּוֹהֵן שֹׁעֲבֵד בַּעֲבוּדַת הַלּוֹוִיִּם; (לג) כּוֹהֵן שֹׁנֵכֵנס לְמִקְדָּשׁ פְּרוּעַ רֹאשׁ; (לד) כּוֹהֵן שֹׁנֵכֵנס לְמִקְדָּשׁ קְרוּעַ בַּגָּדִים; (לה) הַמִּקְדִּישׁ בַּעֲלֵי מוֹמִין; (לו) הַשּׁוֹחֵטֵן; (לז) הַזּוֹרֵק דְּמִיתָה; (לח) הַמִּקְטִיר אִמּוּרֵיהֶן; (לט) הַמְקָרִיב קֶרֶבֶנוֹת

גוֹיִים בְּעָלֵי מוֹמִיִּין ; (מ) הַמְטִיל מוֹם בְּקִדְשֵׁים בְּזִמְן הַמִּקְדָּשׁ ;
(מא) הָעוֹבֵד בְּקִדְשֵׁים ; (מב) הַגּוֹזֵז אוֹתָן ; (מג) הַמִּקְטִיר שְׁאוֹר
אוֹ דְּבֶשׁ ; (מד) הָעוֹשֶׂה שְׂרִיר מְנַחֵת חֲמֵץ ; (מה) הַמְקָרִיב בְּלֹא
מֶלֶח ; (מו) הַמְקָרִיב אֶתְנָן אוֹ מַחִיר ; (מז) הַנּוֹתֵן שֶׁמֶן עַל מְנַחַת
חוּטָא ; (מח) הַנּוֹתֵן עָלֶיהָ לְבוֹנָה ; (מט) הַנּוֹתֵן שֶׁמֶן בְּקֶרֶבֶן סוּטָה ;
(נ) הַנּוֹתֵן עָלָיו לְבוֹנָה ; (נא) הַמְבַדִּיל בְּחֹטָאת הָעוֹף ; (נב) הַמִּמָּר
בְּקִדְשֵׁי מִזְבֵּחַ ; (נג) הָאוֹכֵל בֶּשֶׂר קֹדֶשׁ שְׁנֵטְמָא ; (נד) הָאוֹכֵל
מִפְּסוּלֵי הַמִּקְדָּשִׁין ; (נה) כוֹהֵן שֹׁאֵכֵל בֶּשֶׂר קֹדֶשׁ הַקִּדְשִׁים חוּץ
לְעִזָּרָה ; (נו) זֶר שֹׁאֵכֵל בֶּשֶׂר קֹדֶשׁ קִדְשֵׁי קִדְשִׁים, אַחֵר מִתֵּן דָּמִים ;
(נז) זֶר שֹׁאֵכֵל בֶּשֶׂר בְּכוֹר ; (נח) כוֹהֵנֹת שֶׁנִּשְׁאָת לְזֶר שֹׁאֵכֵלָה חֲזָה
וְשׁוֹק, אֶפְלוּ לְאַחֵר מִיתַת בַּעֲלָהּ ; (נט) חֲלָלָה שֹׁאֵכֵלָה תְּרוּמָה ;
(ס) הָאוֹכֵל קִדְשִׁים קָלִים, קֹדֶם זְרִיקַת דָּמִים ; (סא) הָאוֹכֵל קִדְשִׁים
קָלִים חוּץ לִירוּשָׁלַיִם ; (סב) הָאוֹכֵל בְּכוֹר חוּץ לִירוּשָׁלַיִם ; (סג)
הָאוֹכֵל מַעֲשֹׂר שְׁנִי אַחֵר שְׂרָאָה פְּנֵי הַבַּיִת, חוּץ לִירוּשָׁלַיִם ; (סד)
כוֹהֵן שֹׁאֵכֵל בְּכוֹרִים מִשְׁנֵכְנָסוֹ לִירוּשָׁלַיִם, קֹדֶם הַנָּחָה בְּעִזָּרָה ;
(סה) כוֹהֵן שֹׁאֵכֵל בְּכוֹרִים חוּץ לִירוּשָׁלַיִם, אַחֵר שֶׁהִנָּחוּ בְּעִזָּרָה ;
(סו) הָאוֹכֵל בִּירוּשָׁלַיִם מַעֲשֹׂר שְׁנִי שְׁנֵטְמָא, קֹדֶם שְׂפִיפְדָּה ; (סז)
טָמֵא שֹׁאֵכֵל מַעֲשֹׂר שְׁנִי הַטָּהוֹר בִּירוּשָׁלַיִם ; (סח) הָאוֹכֵל מַעֲשֹׂר
שְׁנִי בְּאַיִנוֹת, וְכֵן כָּל הַקִּדְשִׁים ; (סט) עָרַל שֹׁאֵכֵל בֶּשֶׂר קֹדֶשׁ אוֹ
תְּרוּמוֹת ; (ע) הָאוֹכֵל מִמְּנַחַת כוֹהֵן, וְכֵן מִכָּל דָּבָר שֶׁהוּא כָּלִיל
לְאִשִּׁים ; (עא) הָאוֹכֵל מִבֶּשֶׂר חֲטָאוֹת הַנְּשָׂרוֹת, וְכֵן מִכָּל הַטְּעוֹן
שִׁרְפָה ; (עב) הַשּׁוֹחֵט פֶּסַח עַל הַחֲמֵץ ; (עג) הַשּׁוֹבֵר בּוֹ עֵצֶם,
בֵּין בְּרֵאשׁוֹן בֵּין בִּשְׁנִי ; (עד) הַמוֹצִיא מִבֶּשֶׂרוֹ חוּץ לַחֲבוּרָתוֹ ;
(עה) הָאוֹכֵל מִבֶּשֶׂרוֹ חוּץ לַחֲבוּרָתוֹ ; (עו) הָאוֹכֵל מִבֶּשֶׂרוֹ נָא אוֹ
מִבֶּשֶׂל ; (עז) הַנִּהְנֶה מִן הַהִקְדָּשׁ בְּמִזִּיד ; (עח) הָאוֹכֵל טָבֵל שְׂעֵדִין
לֹא הִפְרֵשׁ מִמֶּנּוּ מַעֲשֹׂר, אֶפְלוּ מַעֲשֹׂר עָנִי, אֵף עַל פִּי שֶׁהוֹרְמוֹ
תְּרוּמוֹתָיו ; (עט) הָאוֹכֵל מִבֶּשֶׂר נֶפֶשׁ חַיָּה שֶׁנִּגְמַר דִּינָהּ לְסִקְלָהּ,
אֵף עַל פִּי שֶׁנִּשְׁחַטָּה ; (פ) הָאוֹכֵל בְּהֵמָה טָמְאָה ; (פא) הָאוֹכֵל
עוֹף טָמֵא ; (פב) הָאוֹכֵל דָּג טָמֵא ; (פג) הָאוֹכֵל שֶׁרֶץ הָעוֹף ; (פד)
הָאוֹכֵל שֶׁרֶץ הָאָרֶץ ; (פה) הָאוֹכֵל שֶׁרֶץ הַמַּיִם ; (פו) הָאוֹכֵל רֶמֶשׂ
הָאֲדָמָה, אֵף עַל פִּי שֶׁאִינוּ רֵבָה ; (פז) הָאוֹכֵל תּוֹלְעִים שְׁבִיפְרוֹת,
אַחֵר שִׁפְרָשׁוֹ ; (פח) הָאוֹכֵל נְבִלָה ; (פט) הָאוֹכֵל טְרֵפָה ; (צ) הָאוֹכֵל
אַבֵּר מִן הַחַי ; (צא) הָאוֹכֵל גִּיד הַנֶּשֶׁה ; (צב) הָאוֹכֵל בֶּשֶׂר בַּחֲלָב ;
(צג) הַמְבַשֵּׁל בֶּשֶׂר בַּחֲלָב ; (צד) הָאוֹכֵל מִתְּבוּאָה חֲדָשָׁה, קֹדֶם
הַבָּאת הָעֹמֶר ; (צה) הָאוֹכֵל עֲרָלָה ; (צו) הָאוֹכֵל כָּלִאי הַכֶּרֶם ; (צז)
הָאוֹכֵל תְּעִרְבַת חֲמֵץ בִּפְסֶסֶח ; (צח) הָאוֹכֵל חֲמֵץ אַחֵר חֲצוֹת ; (צט)
הַמְקִיִּים חֲמֵץ בִּפְסֶסֶח בְּרִשּׁוֹתוֹ, כְּגוֹן שֶׁחֲמֵץ עִיסָתוֹ ; (ק) הַשּׁוֹתֶה
יַיִן נֶסֶךְ ; (קא) נָזִיר שֹׁאֵכֵל מִגֶּפֶן הַיַּיִן ; (קב) נָזִיר שֶׁגִּלַּח ; (קג) נָזִיר
שֶׁנִּשְׁטָמָא לִמַּת ; (קד) הַמְגִּילָח אֶת הַנֶּתֶק ; (קה) הַחוֹתֵן סִימְנֵי צִרְעַת
אוֹ שְׁפוּיִן ; (קו) הָעוֹבֵד בַּנֶּחֱל שֶׁנֶּעְרְפָה בּוֹ הָעֲגָלָה ; (קז) הַזּוֹרֵעַ
אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּשִׁבְעִיעִית ; (קח) הַזּוֹמֵר אֶת הָאֵילָן בְּשִׁבְעִיעִית ; (קט)
הַקּוֹצֵר סְפִיחַ בְּלֹא שְׁנוּי ; (קי) הַבּוֹצֵר בְּלֹא שְׁנוּי ; (קיא) הַזּוֹרֵעַ
בְּשֵׁנֶת הַיּוֹבֵל ; (קיב) הַקּוֹצֵר בָּהּ בְּלֹא שְׁנוּי ; (קיג) הַבּוֹצֵר בָּהּ בְּלֹא
שְׁנוּי ; (קיד) הַמְכִּלָּה פֶּאת שָׂדֶה, וְלֹא נִתְּנָה לְעָנִי ; (קטו) הַמְלַקֵּט
לֶקֶט, וְלֹא נִתְּנוּ לְעָנִי ; (קטז) הַמַּעְוִלֵּל כְּרֵמוֹ, וְלֹא נִתְּנוּ לְעָנִי ; (קיז)
הַמְלַקֵּט פֶּרֶט כְּרֵמוֹ, וְלֹא נִתְּנוּ לְעָנִי ; (קיח) הַלּוֹקֵחַ עֹמֶר הַשִּׁכְחָה,
וְלֹא נִתְּנוּ לְעָנִי ; (קיט) הַלּוֹקֵחַ אִם עַל הַבָּנִים, וְלֹא שִׁלַּח הָאֵם ; (קכ)
הַזּוֹרֵעַ כָּלִאִים בָּאֶרֶץ בְּזֵרְעִים ; (קכא) הַזּוֹרֵעַ כָּלִאי הַכֶּרֶם בָּאֶרֶץ ;
(קכב) הַמְרַכִּיב אֵילָנוֹת כָּלִאִים בְּכָל מְקוֹם ; (קכג) הַמְרַבִּיעַ בְּהֵמָה

כָּלֵאִים בְּכָל מָקוֹם ; (קכד) הַמְנַהִיג בְּכָלֵאִים בְּכָל מָקוֹם ; (קכה)
הַחוֹסֶם בְּהֵמָה בַּעַת מְלֹאכָה בְּכָל מָקוֹם ; (קכו) הַשּׁוֹחֵט אוֹתוֹ וְאֵת
בְּנוֹ בְּכָל מָקוֹם ; (קכז) הַמְמַשְׁכֵּן חֲבֵרוֹ בִּידּוֹ, וְלֹא הַחֲזִיר הָעֶבּוּט ;
(קכח) הַחוֹבֵל אֶלְמָנָה, וְלֹא הַחֲזִיר הַמְשָׁכּוֹן ; (קכט) הַחוֹבֵל כָּלִים
שְׁעוֹשִׂין בָּהֶן אֶכָּל נֶפֶשׁ וְלֹא הַחֲזִיר ; (קל) עַד זֶמֶם שְׁאִינוּ בֶן
תְּשֻׁלוּמִין ; (קלא) הַמֶּכֶה חֲבֵרוֹ הַפִּיָּה שְׁאִין בָּהּ שׁוּה פְּרוּטָה ;
(קלב) בֶּן סוֹרֵר וּמוֹרֶה בַּעֲדוֹת רֹאשׁוֹנָה ; (קלג) הַמוֹצִיא שֵׁם רָע,
שֶׁנִּמְצָא דְּבָרוֹ שָׁקֵר ; (קלד) הַמְקַלֵּל חֲבֵרוֹ בְּשֵׁם ; (קלה) הַנִּשְׁבַּע
לִשְׁוֹא ; (קלו) הַנִּשְׁבַּע לִשְׁקֵר ; (קלז) הַמְחַלֵּל נְדָרוֹ ; (קלח) הַיּוֹצֵא
חוּץ לְתַחוּם בִּשְׁבֹּת ; (קלט) הַעוֹשֶׂה מְלֹאכָה בְּיוֹם טוֹב ; (קמ)
הַמְקִיף פָּאת רֹאשׁ ; (קמא) הַמְקִיף פָּאת זָקֵן ; (קמב) הַשּׁוֹרֵט עַל
מֵת ; (קמג) הַקּוֹרֵחַ רֹאשׁוֹ עַל מֵת ; (קמד) הַכוֹתֵב כְּתָב קַעֲקַע ;
(קמה) הַלוֹבֵשׁ שַׁעֲטָנָז ; (קמו) הַקּוֹצֵץ אֵילָנִי מֵאֶכָּל דֶּרֶךְ הַשְּׁחֵתָה ;
(קמז) אִישׁ שֶׁלִּבֹּשׁ מִלְבוּשֵׁי אִשָּׁה ; (קמח) אִשָּׁה שֶׁלִּבְשָׁה מִלְבוּשֵׁי
אִישׁ ; (קמט) כּוֹהֵן שֶׁנִּטְמָא לַמֵּת ; (קנ) כּוֹהֵן שֶׁקִּדֵּשׁ זִוְנָה וּבִעֲלָהּ ;
(קנא) אוֹ שֶׁקִּדֵּשׁ גְּרוּשָׁה וּבִעֲלָהּ ; (קנב) אוֹ שֶׁקִּדֵּשׁ חִלָּלָהּ וּבִעֲלָהּ ;
(קנג) וְכוֹהֵן גָּדוֹל שֶׁבִּעַל אֶלְמָנָה, אֵף עַל פִּי שְׁלֹא קִדְּשָׁה ; (קנד)
הַמְחֲזִיר גְּרוּשָׁתוֹ, אַחֵר שֶׁנִּתְקַדְּשָׁה ; (קנה) הַנוֹשֵׂא זְקוּקָה לְיָכֶם ;
(קנו) הַבֹּא עַל הַקִּדְּשָׁה ; (קנז) מִמֶּזֶר שֶׁנִּשְׂאָ בֵּת יִשְׂרָאֵל וּבִעַל ;
(קנח) פָּצוּעַ דָּכָא שֶׁנִּשְׂאָ בֵּת יִשְׂרָאֵל וּבִעַל ; (קנט) הַמְסַרֵּס אִישׁ,
וְכֵן שְׂאֵר זְכָרֵי בְּהֵמָה חַיָּה וְעוֹף ; (קס) אוֹנֵס שְׁגֵרֶשׁ אֲנוּסָתוֹ, וְלֹא
הַחֲזִירָה ; (קסא) מוֹצִיא שֵׁם רָע שְׁגֵרֶשׁ אִשָּׁתוֹ, וְלֹא הַחֲזִירָה ;
(קסב) הַקּוֹרֵב אֶל הָעֲרִיּוֹת בְּדֶרֶךְ מִדְּרָכֵי הַזִּנוּת, אֵף עַל פִּי שְׁלֹא
גָּלָה עֲרוּהָ, וְזֶה הוּא חֲשׂוֹד עַל הָעֲרִיּוֹת ; (קסג) הַמְתַּחַתֵּן בַּגּוֹיִים ;
(קסד) גֵּר עֲמוּנִי שֶׁנִּשְׂאָ בֵּת יִשְׂרָאֵל וּבִעַל ; (קסה) גֵּר מוֹאֲבִי שֶׁנִּשְׂאָ
בֵּת יִשְׂרָאֵל וּבִעַל ; (קסו) מֶלֶךְ שֶׁהִרְבֵּה נָשִׁים ; (קסז) מֶלֶךְ שֶׁהִרְבֵּה
סוּסִים ; (קסח) מֶלֶךְ שֶׁהִרְבֵּה כֶּסֶף וְזָהָב. נִמְצְאוּ כָּל הַלּוּקִים
מֵאֵתִים וְשִׁבְעָה, סִימָן לָהֶם יִלְקוּ זָדִים.

הַלְבוּת סִנְהֶדְרִין פָּרָק ב

א. אֵין בֵּית דִּין עוֹנְשִׁין בְּאִמְדֵּן הַדַּעַת, אֲלֹא עַל פִּי עֵדִים, בְּרֹאִיָּה
בְּרוּרָה. אֶפְלוּ רְאוּהוּ הָעֵדִים רוֹדֵף אַחֵר חֲבֵרוֹ לְהַרְגוֹ, וְהִתְרוּ
בוֹ, וְהַעֲלִימוּ עֵינֵיהֶם, אוֹ שֶׁנִּכְנַס אַחֲרָיו לְחִרְבָּה, וְנִכְנַסוּ אַחֲרָיו,
וּמִצְאוּהוּ הָרוּג וּמִפְרָפֵר וְהִסִּיף מִנֶּטֶף דָּם בְּיַד הַהוֹרֵג הוֹאִיל וְלֹא
רְאוּהוּ בַּעַת שֶׁהִכְהוּ, אֵין בֵּית דִּין הוֹרֵגִין בַּעֲדוֹת זֶה ; וְעַל זֶה
וְכִיּוֹצֵא בּוֹ נֹאמֵר "וְנָקִי וְצָדִיק אֶל-תִּהְרֹג" (שְׁמוֹת כג, ז).

ב. וְכֵן אִם הָעֵידוֹ עָלָיו שְׁנַיִם שֶׁעֲבָד עֲבוּדָה זָרָה זֶה רְאוּהוּ שֶׁעֲבָד
אֶת הַחֲמָה וְהִתְרָה בּוֹ, וְזֶה רְאוּהוּ שֶׁעֲבָד אֶת הַלְבָנָה וְהִתְרָה בּוֹ
אֵין מִצְטָרְפִין : שֶׁנֹּאמֵר "וְנָקִי וְצָדִיק אֶל-תִּהְרֹג" (שְׁמוֹת כג, ז)
הוֹאִיל וַיֵּשׁ שֵׁם צַד לְנִקּוּתוֹ וְלַהֲיוֹתוֹ צָדִיק, אֶל תִּהְרֹגֶהוּ.

ג. כָּל מִי שֶׁעָשָׂה דְּבָר שֶׁחֵיבִין עָלָיו מִיתַת בֵּית דִּין, בְּאִנּוּס אֵין
בֵּית דִּין מְמִיתִין אוֹתוֹ. וְאֶפְלוּ הָיָה מִצְוָה שִׁיְהָרֵג וְאֵל יַעֲבֹר אֵף
עַל פִּי שֶׁחָלַל אֶת הַשֵּׁם הוֹאִיל וְהוּא אֲנוּס, אֵינוּ נִהְרָג : שֶׁנֹּאמֵר
"וְלֹנֶעֶר לֹא-תַעֲשֶׂה דְּבָר" (דְּבָרִים כב, כו) זֶה אֲזַהֲרָה לְבֵית דִּין, שֶׁלֹּא
יַעֲנִשׁוּ הָאֲנוּס.

ד. אִישׁ שֶׁאֲנוּסוּהוּ עַד שֶׁבֹא עַל הָעֲרוּהָ חֵיב מִיתַת בֵּית דִּין, שְׁאִין

קשוי אלא לדעת; אבל האשה שנבעלה באנס אפלו אמרה אחר שנאנסה, הניחו לו הרי זו פטורה, מפני שיצרה מתגבר עליה. ה. אסור לבית דין לחוס על ההורג שלא יאמרו כבר נהרג זה, ומה תעלה יש בהריגת האחר; ונמצאו מתרשלין בהריגתו: שנאמר "ולא-תחוס עינך . . . ובערת דם-הנקי . . ." (ראה דברים יט, ג).

ו. וכן אסור לבית דין לחוס על מי שנתחייב קנס שלא יאמרו עני הוא זה, ושלל בכונה עשה; אלא מגבין ממנו כל שיש לו, בלא חנינה: שנאמר "ולא תחוס, עינך" (דברים יט, כא).

ז. וכן בדיני ממונות, אין מרחמין על הדל שלא תאמר עני הוא זה, ובעל דינו עשיר, הואיל ואני והעשיר חייבין לפרנסו, אזכנו בדין ונמצא מתפרנס בכבוד: על זה הזהירה תורה "ודל, לא תהדר בריבו" (שמות כג, ג), ונאמר "לא-תשא פני-דל" (ויקרא יט, ט).

ח. אסור להדר פני גדול בדין. כיצד: הרי שבאו לפניך שנים לדין, אחד חכם גדול ואחד הדיוט לא תקדים לשאל בשלומי שלגדול ולא תסביר לו פנים ולא תכבדנו, שלא יסתתמו טענותיו שלאחר; אלא אינו נפנה לאחד מהן, עד שיגמר הדין: שנאמר "לא תהדר פני גדול" (ויקרא יט, ט).

ט. אמרו חכמים, אל תאמר עשיר הוא זה, בן גדולים הוא זה היאך אבישנו, ואראה בבשתו: לכך נאמר "לא תהדר פני גדול" (ויקרא יט, ט).

י. באו לפניך שנים לדין, אחד פשוט ואחד רשע אל תאמר הואיל ורשע הוא זה, וחזקת זה שאינו משנה בדבורו, אטה הדין על הרשע: על זה נאמר "לא תטה משפט אבינך, בריבו" (שמות כג, ו) אף על פי שהוא אביון במצוות, לא תטה דינו.

יא. "לא-תעשו עול, במשפט" (ויקרא יט, טו; ויקרא יט, לה) זה המעוה את הדין, ומזכה את החייב ומחייב את הזכאי. וכן המעוה את הדין ומאריך בדברים הברורים, כדי לצער אחד מבעלי הדינין הרי זה בכלל מעול.

יב. הגס לבו בהוראה, וקופץ וחותר הדין, קדם שיחקרהו בינו לבין עצמו, עד שיהיה ברור לו פשמש הרי זה שוטה, ורשע, וגס רוח. כך צוו חכמים, היו מתונין בדין; וכן איוב אומר "ורב לא-ידעתי אחקרהו" (איוב כט, ז).

יג. כל דין שבא לפניו דין, והתחיל לדמותו לדין פסוק שכבר ידע אמתו, ויש עמו במדינה גדול ממנו בחכמה, ואינו הולך ונמלך בו הרי זה בכלל הרשעים שלבם גס בהוראה. ואמרו חכמים, רעה על רעה תבוא לו: שכל אלו הדברים וכיוצא בהן מגסות הרוח הן, המביאה לידי עוות הדין.

יד. "פי-רבים חללים הפילה" (משלי ז, כו) זה תלמיד שלא הגיע להוראה, ומורה. "ועצמים, כל-הרגיה" (שם) זה שהגיע להוראה, ואינו מורה: והוא, שיהיה הדור צריך לו; אבל אם ידע שיש שם ראוי להוראה, ומנע עצמו מן ההוראה הרי זה משבח. וכל המונע עצמו מן הדין מונע ממנו איבה, וגזל, ושבועת שוא. והגס לבו בהוראה שוטה, רשע, וגס רוח.

ותלמיד, אל יורה הלכה בפני רבו, אלא אם כן היה רחוק ממנו
שלוש פרסאות, כנגד מחנה ישראל.

טו. אל תאמר שכל אלו הדברים, בדין שיש בו הוצאת ממון
הרבה מזה ונתינתו לזה לעולם יהי דין אלה מנה ודין פרוטה
אחת, שווין בעיניך לכל דבר. ואין הדינין יושבין, לדין לפחות
משווה פרוטה. ואם הזקקו לשווה פרוטה גומרין את דינו,
אפלו לפחות משווה פרוטה.

טז. כל המטה משפט אחד מִישראל עובר בלאו אחד, שנאמר
"לא-תעשו עול, במשפט" (ויקרא יט, טו; ויקרא יט, לה). ואם היה
גר עובר בשני לאוין, שנאמר "לא תטה, משפט גר" (דברים
כד, יז). ואם יתום הוא עובר בשלושה לאוין, שנאמר "משפט גר
יתום" (דברים כד, יז; דברים כז, יט).

הלכות סנהדרין פרק בא

א. מצות עשה לשפט השופט בצדק, שנאמר "בצדק, תשפט
עמיתך" (ויקרא יט, טו). איזה הוא צדק המשפט: זה השוית שני
בעלי דינין בכל דבר לא יהיה אחד מדבר כל צרכו, ואחד אומר
לו קצר דבריו; לא יסביר פנים לאחד וידבר לו רפות, וירע פניו
לאחד וידבר לו קשות.

ב. שני בעלי דינין שהיה אחד מהם מלבש בגדים יקרים, והשני
בגדים בזויים אומרים למכבד, או הליבישו כמותך עד שתדון
עמו, או לבש כמותו: עד שתהיו שווין, ואחר כך תעמדו בדין.

ג. לא יהיה אחד יושב ואחד עומד, אלא שניהם עומדין. ואם
רצו בית דין להושיב את שניהם, מושיבין; ולא ישב אחד
למעלה ואחד למטה, אלא זה בצד זה.

ד. במה דברים אמורים, בשעת משא ומתן בדין; אבל בשעת
גמר דין הכל בעמידה, שנאמר "ויעמד העם על-משה" (שמות
יח, ג). ואיזה הוא גמר דין איש פלוני אתה חיב, איש פלוני אתה
זכאי. במה דברים אמורים, בבעלי דינין; אבל העדים לעולם
בעמידה, שנאמר "ועמדו שני-האנשים" (דברים יט, יז).

ה. תלמיד חכמים ועם הארץ שפאו לדין מושיבין את החכם,
ואומרים לעם הארץ שב; אם לא ישב, אין מקפידין על כך.
ולא יקדים התלמיד כשיבוא לדין, וישב לפני רבו שרוצה לדון
לפניו; ואם היה קבוע לו זמן לקרות, ובא בזמנו מתר.

ו. כבר נהגו כל בתי דיני ישראל מאחר התלמוד, בכל הישיבות,
שמושיבין בעלי דינין ומושיבין העדים, כדי לסלק המחלקת:
שאין בנו כוח להעמיד משפטי הדת על תלם.

ז. היו לפני הדינין בעלי דין הרבה מקדימין את דין היתום לדין
האלמנה, שנאמר "שפטו יתום, ריבו אלמנה" (ישעיהו א, יז). ודין
האלמנה קודם לדין תלמיד חכמים, ודין תלמיד חכמים קודם
לדין עם הארץ; ודין האשה קודם לדין האיש, שבשת האשה
מרבה.

ח. אסור לדין לשמע דברי אחד מבעלי דינין, קדם שיבוא
חברו, או שלא בפני חברו; אפלו דבר אחד אסור: שנאמר

"שִׁמְעֵ בֵּין-אֲחֵיכֶם" (דברים א, טז). וְכָל הַשּׁוֹמֵעַ מֵאֶחָד עוֹבֵר בְּלֹא תַעֲשֶׂה, שֶׁנֶּאֱמַר "לֹא תִשָּׂא, שִׁמְעֵ שׁוֹא" (שמות כג, א). וּבְכָלֵל לָאוּ זֶה, אֲזַהְרָה לְמִקְבֵּל לְשׁוֹן הָרַע, וּמִסֵּפֶר לְשׁוֹן הָרַע, וּמַעֲיֵד עֲדוֹת שֶׁקֶר.

ז. וְכֵן בְּעַל דִּין מְזַהֵר שֶׁלֹּא יִשְׁמִיעַ דְּבָרָיו לְדִינָיו, קֹדֶם שֶׁיָּבוֹא חֲבֵרוֹ; וְגַם עַל זֶה וְכִיּוֹצֵא בּוֹ נֶאֱמַר "מִדְּבַר-שֶׁקֶר, תִּרְחֹק" (שמות כג, ז).

י. לֹא יִהְיֶה הַדֵּין שׁוֹמֵעַ מִפִּי הַתְּרַגְּמָן, אֲלֵא אִם כֵּן הִיָּה מִפִּיר לְשׁוֹן בְּעַלֵּי דִינָיו, וְשׁוֹמֵעַ טַעֲנוֹתֵיהֶן, וְאִינוּ מְהִיר בְּלִשׁוֹנָם, כְּדִי לְהָשִׁיב לָהֶם: יַעֲמִיד תְּרַגְּמָן לְהוֹדִיעַ אוֹתָם פֶּסֶק הַדֵּין, וּמֵאִיזָה טַעַם חַיֵּב זֶה וְזָכָה זֶה.

יא. צָרִיךְ הַדֵּין לִשְׁמֹעַ טַעֲנוֹת בְּעַלֵּי דִינָיו, וְלִשְׁנוֹת טַעֲנוֹתֵיהֶן שֶׁנֶּאֱמַר "וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ זֹאת אִמְרָת, זֶה-בְּנֵי הַחַי וּבִנְךָ הַמֵּת" (מלכים א ג, כג); וּמַצִּידֵק אֶת הַדֵּין בְּלִבּוֹ, וְאַחֵר כֶּךָ יַחֲתִכְהוּ.

יב. מִנִּין לַדֵּין שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה מְלִיץ לְדְבָרָיו, תִּלְמַד לִזְמַר "מִדְּבַר-שֶׁקֶר, תִּרְחֹק" (שמות כג, ז); אֲלֵא יֹאמַר מֶה שֶׁנֶּרְאָה לוֹ, וַיִּשְׁתַּק. וְלֹא יִלְמַד אֶחָד מִבְּעַלֵּי דִינָיו טַעֲנָה כָּלֵל: אִפְלוּ הֵבִיא בְּעַל דֵּין עַד אֶחָד לֹא יֹאמַר לוֹ, אֵין מְקַבְּלִין עַד אֶחָד; אֲלֵא יֹאמַר לְנִטְעָן, הֲרִי זֶה הָעִיד עָלֶיךָ, וְלֹאִי שְׂיֹודָה וַיֹּאמַר, אֲמַת, עַד שֶׁיִּטְעֵן הוּא וַיֹּאמַר, עַד אֶחָד הוּא וְאִינוּ נֶאֱמָן עָלַי. וְכֵן כָּל כִּיּוֹצֵא בְּזֶה.

יג. רָאָה הַדֵּין זְכוּת לְאֶחָד מֵהֶן, וּבְעַל דֵּין מִבְּקֵשׁ לְאִמְרָה וְאִינוּ יוֹדֵעַ לְחַבֵּר הַדְּבָרִים, אוֹ שֶׁרָאָה אוֹתוֹ מַצִּטֵּר לְהַצִּיל עַצְמוֹ בְּטַעֲנַת אֲמַת, וּמִפְּנֵי הַחֲמָה וְהַפֶּעַס נִסְתַּלְקָה מִמֶּנּוּ, אוֹ נִשְׁתַּבֵּשׁ מִפְּנֵי הַסִּכְלוּת הֲרִי זֶה מִתֵּר לְסַעְדּוֹ מַעֵט, וְלְהַבִּינוֹ תַּחֲלוֹת הַדְּבַר מִשּׁוֹם "פֶּתַח-פִּיךָ לֹאֱלֹם" (משלי לא, ח). וְצָרִיךְ לְהִתִּישֵׁב בְּדְבַר זֶה הַרְבֵּה, שֶׁלֹּא יִהְיֶה כְּעוֹרְכֵי הַדִּינָיו.